

Tieto-
määrittelyjen
ajankohtaiset

**Kanta-
toimittajayhteistyö-
kokous,
sosiaalihuollon info**

Niina Palm

Terveys ja
hyvinvoinnin laitos

16.9.2026

Sisältö

- Asiakkuusasiakirjan ja Asia-asiakirjan muutokset
- Asiakirjarakenteiden julkaisut
- Sosmetan Tulevat muutokset –sivun uudistus

Asiakkuusasiakirjan ja asia-asiakirjan muutokset

- Nyt esiteltävät muutokset perustuvat asiakirjarakenteisiin tulleeeseen palautteeseen, lakimuutoksiin ja kehitystyössä tehtyihin huomioihin
- Muutokset on tarkoitus julkaista 2027. Aikataulu tarkentuu. Alkuperäiseen julkaisuaikataulusuunnitelmaan tulee muutoksia sosiaalihuoltolain uudistuksesta ja sen aikataulusta johtuen. Aikaisintaan muutokset julkaistaan luonnos-tilassa joulukuussa 2026.
- Muutokseen pyydetään palautetta. Varsinkin, jos jotakin esiteltävistä muutoksista ei ole mielestänne tarkoituksenmukaista toteuttaa. Palautetta otetaan vastaan myös sitten, kun asiakirjarakenteet julkaistaan luonnos- ja testissä-tilassa, mutta mahdollisiin epäkohtiin kannattaa reagoida mahdollisimman pian.
- Palautetta voi antaa Sosmetan palautelomakkeen kautta tai osoitteeseen sotetiedonhallinta@thl.fi

Asiakkuusasiakirja: Poistettavat ja lisättävät tietokentät

Poistettava tietokenttä	Perustelut poistolle
Asiakirjojen tiedoksianto	Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa uudistus: sähköinen tiedoksianto on ensisijainen eikä vaadi suostumusta
Asiakkaaseen liittyvät henkilöt: Edunvalvontavaltuutus: Kuvaus	Kenttä on päällekkäinen kentän Toimivalta kanssa
Asiakkaaseen liittyvät henkilöt: Edunvalvonta: Kuvaus	Kenttä on päällekkäinen kentän Toimivalta kanssa
Palvelunjärjestäjän palveluyksikkö (rivi 96)	Sama asia on tuplasti rakenteessa. Oli tarkoitettu väliaikaiseksi ratkaisuksi. Tähän erityisesti tarvitaan TJ-toimittajien kanta.
Lisättävä tietokenttä	Perustelut lisäämiselle
Hyvinvointialue	Asiakastietolaki 38 §
Maahanmuutto-tietokokonaisuus	Tietokokonaisuus on työikäisten palvelutarpeen arviossa, mutta 1) tämä asiakirjarakenne on poistumassa 2) maahanmuutto koskee muitakin kuin työikäisiä
Riskitieto luokiteltuna	Kirjaamisen keventäminen
Vanhemman tai muun henkilön tiedonsaantioikeuden tarkempi kuvaus	Liittyy tiedonsaantioikeus-kentän esitysmuodon muuttamiseen tekstistä luokitukseksi
Erityisen tuen perustelut	Erityisen tuen tarve voi muuttua kesken asiakkuuden, ja perustelut tulisi dokumentoida. Epäselvä, koska SHL-uudistus voi vaikuttaa tähän.
Asiakkuuden päättymisen syy luokiteltuna	Palautteen perusteella tietoa tarvitaan. Asiantuntijaverkoston arvioitavana parhaillaan.

Asiakkuusasiakirja: Muut muutokset

Tietokenttä	Muutos	Perustelu
Äidinkieli	Toistuvasta ei-toistuvaksi	Äidinkieliä voi olla vain yksi
Asiakkuuden yksilöintitunnus	Ehdollisesti pakollisesta pakolliseksi, toteutusohjeen poisto	Metatietojen ja sisällön vastaavuus
Palveluista vastaava työntekijä	Toistuvasta ei-toistuvaksi	Omatyöntekijöitä pitäisi olla vain yksi (SHL)
Syntymäaika	Esimerkin poisto (11.16.1922)	Virheen korjaus
Asiakkaalla on oikeus erityiseen tukeen	Selitteen päivitys: Lisätään ”muu riippuvuuskäyttäytyminen” + muut muutokset	Aikaisempi SHL-uudistus, ja tuleva SHL-uudistus
Asiakkuuden päättymisen perustelu	Selitteen päivitys: Asiakasasiakirjalaki → Asiakastietolaki	Asiakasasiakirjalaki on kumottu
Asiakkaaseen liittyvät henkilöt: Toimivalta	Muutos ehdolliseen pakollisuuteen: poistetaan pakollisuus, jos rooliksi valittu huoltaja	Kirjaamisen keventäminen. Huoltajan toimivalta kirjataan vain silloin, kun toimivaltaa on rajoitettu.
Palveluista vastaava työntekijä, Lastensuojelun asiakkuus	Lisäys selitteeseen: Kenttä näytetään OmaKannassa. Palveluista vastaavaan työntekijään: Ei-aktiivisten asiakkuuksien kohdalla tietoa ei näytetä.	Selkeyttävä tietojen kirjaajille.
Äidinkieli, Asiointikieli ja Tulkkauskieli	Muutetaan luokitus SFS – Kielikoodisto → THL – Kolmimerkkinen kielikoodisto	SFS – Kielikoodisto ei sisällä kaikkia oleellisia kieliä
Asiointikieli	Lisäys selitteeseen: Kirjataan vain silloin, kun äidinkieli on jokin muu kuin suomi tai ruotsi	Vastaa DVV:n/VTJ:n toimintatapaa
Vanhemman tiedonsaantioikeus	Kentän nimi: Vanhemman tai muun henkilön tiedonsaantioikeus, esitysmuoto: teksti → koodi, toteutusohjeen muokkaaminen	Tiedonsaantioikeutettu voi olla muukin henkilö kuin vain vanhempi. Kirjaamisen keventäminen.
Sosiaalihuollon palvelutehtävä, Palvelunjärj. palveluyksikkö, Palvelunt. palveluyksikkö ja Alihankkijana toimivan palvelunt. palveluyksikkö	Poistetaan toteutusohje kumuloituvista tiedoista. Tähän erityisesti tarvitaan TJ-toimittajien kanta.	Asiakkuusasiakirjasta tulee raskas, jos kaikki tiedot tulee kuljettaa uusimmassa versiossa. Tiedot ovat nähtävissä arkistonhoitajan käyttöliittymän kautta. Kehitetään kooste, joka korvaa tietojen kumuloitumisen.
Palveluntuottaja: Sosiaalipalvelu	Muutetaan ei-pakollisesta pakolliseksi. Tähän erityisesti tarvitaan TJ-toimittajien kanta.	Kentän palaute

Asia-asiakirja: Muutokset

Tietokenttä	Muutos	Perustelu
Asian tiedot: Lisätieto luokkaan "Muu"	Muutetaan kentän nimi, esim. "Asian nimen tarkenne"	Nimen parempi vastaavuus kentän käyttötarkoitusta. Jos asiakkaalla on kaksi saman nimistä asiaa, voi tähän kenttään kuvata asiaa tarkemmin. Tällä hetkellä kenttään ohjeistetaan kuvaamaan asiaa tarkemmin, jos asian nimeksi valitaan 17 Perhe-elämään, vanhemmuuteen tai lapsen huoltoon liittyvä sosiaalihuollon asia.
Muu asiaan liittyvä henkilö: Henkilötunnus	Muutetaan ei-pakollisesta ehdollisesti pakolliseksi. Pakollinen, jos roolina asianosainen.	Säilytysaikojen laskeminen lasta koskevissa asioissa. Asia voi olla lasta koskeva, vaikka lapsi ei olisi asiakas. Tällöin lapsi kirjataan asianosaiseksi ja tällöin säilytysaika tulee pystyä laskemaan.
Asian tiedot: Palvelutehtävä	Muutetaan ei-toistuvasta toistuvaksi. Aikataulu epäselvä.	Esim. SHL-uudistus.
Palveluntuottaja	Selvitetään lisäämisen mahdollisuutta	Selvitetään, millaisia vaikutuksia lisäys ja rekisterinkäyttöoikeuden siirto asia-asiakirjalle toisi.

Asiakirjarakenteiden julkaisut

09/2026

- Poistettu-tilaan siirretään useiden asiakirjarakenteiden vanhentuneita versioita, ml. asiakkuusasiakirjan 2 versiota ja asia-asiakirja
- Lastensuojelulain uudistuksen vuoksi päivitetyt asiakirjarakenteet julkaistaan valmis-tilassa
 - Samalla julkaistaan henkilötunnus- ja tilapäinen yksilöintitunnus -kenttien yhdistämiseen liittyvät muutokset
- Kontekstitiedot päivitettyihin asiakirjarakenteisiin päivitetään myös. Kontekstitietoihin lisätään kuntouttava suljettu laitospalvelu.
- Lapsen huolto- ja tapaamisoikeussopimus julkaisu valmis-tilassa ei mahdollisesti ehdi syyskuun päivitykseen

12/2026

- Jos sosiaalihuoltolain uudistus hyväksytään, siirretään kuntouttavan työtoiminnan asiakirjarakenteet (kuntouttavan työtoiminnan arvio, ilmoitus kuntouttavasta työtoiminnasta ja aktivointisuunnitelma) vanhentunut-tilaan

2027

- Asiakirjarakenteiden ja luokitusten päivitystauko päättyy
- Julkaisuaikataulu tarkentuu. Alkuperäiseen suunniteltuun aikatauluun tulee muutoksia sosiaalihuoltolain uudistuksen vuoksi. Julkaisuaikataulut tulee sovittaa sosiaalihuoltolain voimaantulon aikatauluihin.
- Julkaisusykli on 2027 lähtien sama kuin ennenkin, eli pääjulkaisut neljä kertaa vuodessa
- Sosiaalihuoltolain uudistus aiheuttaa oletettavasti paljon muutoksia asiakirjarakenteisiin. Muutosten toteuttaminen tapahtuu lain hyväksymisen jälkeen.

Julkaisut syyskuussa 2026

Seuraavat asiakirjarakenteet julkaistaan

VALMIS-tilassa lastensuojelulain uudistuksen vuoksi:

- Lastensuojelun asiakassuunnitelma
- Päätös lapsen huostaanotosta ja sijaishuollosta
- Huostaanottohakemus hallinto-oikeudelle
- Päätös lapsen kiireellisestä sijoituksesta
- Päätös sijaishuoltopaikan muuttamisesta
- Päätös erityisen huolenpidon jaksosta
- Päätös erityisen huolenpidon jakson jatkamisesta
- Päätös erityisen huolenpidon jakson lopettamisesta
- Päätös henkilönkatsastuksen toimittamisesta
- Päätös yhteydenpidon rajoittamisesta
- Päätös aineiden tai esineiden poisottamisesta
- Päätös yhteydenpidon rajoittamisen lopettamisesta
- Rajoituksen käytön arvio
- Kuntouttavan suljetun laitospalvelun arvio **UUSI**
 - *Muutoksia aikatauluun voi tulla*

Lisäksi **VALMIS**-tilassa julkaistaan:

- Merkintä toimintakyvystä: *Termetassa ja Simplifierissä, lisätään viittaus mittarin vastausasiakirjaan terveydenhuollon PROM-kehittämisen vuoksi*

Seuraavien asiakirjarakenteiden vanhentuneet versiot siirretään **POISTETTU**-tilaan tuen päättymisen vuoksi:

- Asiakkuusasiakirja (2 versiota)
- Asia-asiakirja
- Hakemus päihde- ja riippuvuustyön erityiseen palveluun
- läkkäiden palvelujen hakemus
- Lapsiperheiden palvelujen hakemus
- Lastensuojeluhakemus
- Sosiaalisen luoton hakemus
- Sosiaalisen luoton muutoshakemus
- Työikäisten palvelujen hakemus
- Täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen hakemus
- Vammaispalveluhakemus
- Ilmoitus adoptionhakijoiden olosuhteiden muutoksesta

Seuraavat luokitukset päivitetään/on päivitetty Koodistopalvelimelle:

- Sosiaalihuolto – Lastensuojelun rajoitustoimenpiteen laji (lastensuojelulain uudistus)
- Sosiaalihuolto – Asiakasasiakirjatyypin (lastensuojelulain uudistus)
- Sosiaalihuolto – Sosiaalipalvelut (lastensuojelulain uudistus)
- Sosiaalihuolto – Asiakirjaryhmä
- Sosiaalihuolto – Päätösoikeus lapsen asioissa **UUSI**
- Sosiaalihuolto – Tiedonsaantioikeus lapsen asioihin **UUSI**

Sosmeta: Tulevat muutokset –sivu

- Sivua on paranneltu ja selkiytetty
- RSS-syöte
- Tiedotteiden suodatus (asiakirjarakenne, luokitus, muu)
- Sanahaku
- Tuotantopäivitys lokakuussa 2026

Asiakirjarakenteet Asiakirjarakenteiden tilamuutokset Kontekstitiedot Kontekstitietojen muutoshistoria Tulevat muutokset

Tutustu asiakirjarakenteisiin ja muihin määriteltyihin tulossa oleviin muutoksiin.
Tilaa nämä tiedotteet RSS-syöteenä lisäämällä alla oleva linkki RSS-lukijaasi. Saat tiedon uusista tiedotteista heti niiden ilmestyttyä.

<https://qa-sosmeta.thl.fi/rss/changes>

Rajaa

Määrittely

Kaikki

Sanahaku

Hae esim. asiakirjarakenteen tai luokituksen nimellä

[Laajenna kaikki](#)

> Excepteur sint occaecat cupidatat

13.9.2026
13.9.2026 Päivitetty

ASIAKIRJARAKENNE

> Velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur

13.9.2026

ASIAKIRJARAKENNE

> Ut enim ad minim veniam

13.9.2026

MUU MÄÄRITTELY

> Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate

13.9.2026

LUOKITUS

> Lorem ipsum dolor sit amet

13.9.2026

ASIAKIRJARAKENNE

Kiitos